

Arkiv: <arkivID><jplID> FA-X03
JournalpostID:
Sakshandsamar:
Dato: 19.05.2022

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
075/22	Alver formannskap	02.06.2022
	Alver kommunestyre	

Organisering av TV-aksjonane i Alver

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Alver kommunestyre godkjenner alternativ 1 for Rammeverk og mandat for TV-aksjonar i Alver, slik det kjem fram av saka

Ordførar får fullmakt til å setja ned kommunekomite for 2022 på grunnlag av vedtak i denne saka.

Alver formannskap 02.06.2022:

Handsaming:

Kommunedirektøren sitt framlegg vart samrøystes vedteke.

FO- 075/22 Vedtak:

Alver kommunestyre godkjenner alternativ 1 for Rammeverk og mandat for TV-aksjonar i Alver, slik det kjem fram av saka

Politisk handsaming

Saka skal til innstilling i formannskapet

Saka skal avgjerast i kommunestyret

Bakgrunn

Tv-aksjonen arrangerast kvart år av NRK og utvalde organisasjonar. Innsamlinga har ei forventning til at kommunane koordinerer og dels organiserer lokalt.

Tradisjonelt har formanskapa hatt rolla med å setje lokal komite kvart år på vårparten, og avgjort kommunebidraget på hausten.

Lindås, Radøy og Meland kommunar koordinerte lokalaksjonane på ulike måtar, og grunna pandemien har ikkje TV-aksjonen vore gjennomført på normalt vis i Alver. I 2020 var den heildigital, mens i 2021 la kommunen til rette for at ein kunne gi kontantbidrag ved ein rekke plassar.

I 2022 er oppmodinga til kommunane at aksjonen igjen vert gjennomført med tradisjonell bøssebering. Alver kommune bør etablere eit rammeverk for tilhøvet til TV-aksjonen.

I Lindås kommune gjennomførte lag og organisasjonar lokale innsamlingar i dei ulike bygdene. Dette var koordinert mellom anna av Lindås frivilligsentral, no Knarvik frivilligsentral, politisk nivå og andre avgrensa administrative ressursar.

I Radøy kommune var dagens kommunehus senteret for innsamlinga, koordinert av politisk nivå og avgrensa administrative ressursar.

I Meland kommune vart aksjonen lokalt gjennomført av politisk nivå i dei ulike skulekrinsane, med avgrensa støtte frå administrative ressursar.

Det eksisterer ikkje ein etablert felles metode for heile Alver.

Vurdering

Kontantbruk i samfunnet og digitale innsamlingsmetodar

Framtida for den tradisjonelle bøsseberinga er usikker. TV-aksjonen har ambisjon om at denne delen av innsamlinga skal fortsetje som ein sentral del av aksjonsarbeidet. Samstundes går kontantbruken i samfunnet nedover.

Under pandemien har digitale bøsser vorte populært, der bøsseberaren samlar inn til saka gjennom innsamlings- og spleisetenester på nett, som TV-aksjonen samarbeider med. Ein kan òg bidra digitalt på andre vis, ved mobiloverføring, sms, bankoverføring eller kortbetaling.

TV-aksjonen framstiller ikkje innsamlingsstatistikk med kontantar som eige tema. Statistikken har med *bøsser*. Innsamla midlar per innbyggjar (frå alle kjelder) har vore:

År	Kr. per innb Alver	Kr. per innb. Noreg
2018	46	36
2019	43	44
2020	35	46
2021	34	49

Innsamla midlar i Alver var kr 1 mill i 2021 mot 1,35 mill i 2018. For landet som heilskap vart det samla inn meir midlar i 2021 enn i 2018. Ein har ikkje kunnskap om kvifor utviklinga i Alver har utvikla seg motsett av landsgjennomsnittet.

Til samanlikning har Askøy eit lågare resultat per innbyggjar enn Alver, og tilsvarande nedgang over tid. Øygarden snudde nedgangen i 2021 til eit høgare resultat enn Alver, mens Bjørnafjorden har eit svært høgt innsamlingsnivå over fleire år. Ein har ikkje kunnskap om korleis organiseringa i dei andre kommunane påverker resultatata.

Ein grunnleggande del av vurderinga for Alver bør vere om (1) Alver skal ta sikte på ei større felles organisering av bøsseberar i det heile, (2) koordinere bøssebering, men evaluere om nokre år, eller (3) ikkje ta eit ansvar for bøssebering, men kombinere digital innsats med moglegheit for å gi kontantbidrag ulike plassar i kommunen, slik som i 2021.

Ressursar til gjennomføring av TV-aksjonen

Det var stor ulikskap mellom dei tidlegare kommunane når det gjeld korleis dei koordinerte og støtta lokale innsamlingar, med Lindås som den mest omfangsrrike. Her samarbeidde frivilligsentralen med lag og organisasjonar om å gjennomføre innsamlinga ved ei rekke innsamlingspunkt, saman med politisk nivå og andre administrative funksjonar. Frivilligsentralen hadde direkte ansvar for innsamlingspunktet i Knarvik.

Denne organiseringa bidrog til at bygdene var deltakande i gjennomføringa av innsamlinga i sitt område, men var ressurskrevjande og batt opp betydelege tidsressursar for frivilligsentralen i Knarvik i månadene i forkant av aksjonen.

Ei vanleg formulering av hovudformålet for frivilligsentralar er at den skal stimulere til frivillig innsats og vere eit bindeledd mellom offentleg og frivillig sektor. Vurderingar knytt til TV-aksjonen i Alver bør inkludere om tida Knarvik frivilligsentral har nytta på innsamlinga kan komme lokal frivilligheit til gode på andre måtar.

I Radøy hadde ein eitt innsamlingspunkt på dagens kommunehus, i regi av politisk nivå og avgrensa administrative funksjonar. Bøsseberarar registrerte seg her, fekk tildelt bøsse og leverte tilbake same plass.

I Meland organiserte utvalsleiar for Utval for levekår innsamlinga, og medlemmane i utvalet fordelte fem innsamlingspunkt mellom seg, rekrutterte og bemanna punkta på dagen. Administrative funksjonar hadde mindre støtteoppgåver knytt til aksjonen.

Eit mål om å etablere liknande organisering som i tidlegare Lindås på Radøy og Holsnøy/Flatøy, i eit samarbeid med lag, organisasjonar og eventuelt FAU-ar, vil krevje dedikerte prosjektressursar. Det vil vere risiko for at frivilligheita ikkje ønskjer å delta på ein slik måte, eller at spørsmålet vil trenge tid for å vekke eit eventuelt latent engasjement i organisasjonslivet i desse delane av kommunen.

I ei tid med stadig lågare kontantbruk og eit mangfald av digitale løysingar, vil ei slik investering kunne ha ein relativ kort gevinsthorisont. Totalt har ein behov for å rekruttere og organisere 420 – 430 bøsseberarar over heile kommunen.

Det er ikkje ressursar innafor eksisterande ramme ved frivilligsentralane på Manger og Frekhaug til å ta ansvar for arbeid knytt til TV-aksjonen. Det same er gjeldande for andre ulike administrative funksjonar. Knarvik frivilligsentral har brukt ressursar på TV-aksjonen, som kan komme lokal frivilligheit til gode på andre måtar, og som ikkje vil strekke til for heile kommunen. Heilskapleg innsats knytt til TV-aksjon i storkommunen Alver er ei omfangsrik oppgåve, som ikkje utan vidare kan gjerast i tillegg til andre eksisterande arbeidsoppgåver.

Alver kan seiast å ha arva ein tradisjon; der kommunen før hadde ein koordinerande innsats ved TV-aksjonen i eit oppgåveomfang som var meir oversiktleg og avgrensa, får ein i storkommunen ansvar for eit omfang som krev større ressursar på ein annan måte enn før.

Tal på innsamlingspunkt

For å kunne gjennomføre tradisjonell TV-aksjon innanfor ei realistisk ramme, bør ein i tilfelle konsentrere seg om eit avgrensa tal innsamlingspunkt. Desse bør kunne endrast ved behov, etter vurdering av innsamlingskomiteen. Færre innsamlingspunkt vil kunne medføre at den lokale forankringa og kunnskapen om innsamlinga vert svakare, men hindrar ikkje at organisasjonar som ønskjer det kan organisere sine egne lokale innsamlingspunkt i tillegg til dei kommunale.

Det kan bli lengre reise til innsamlingspunkta for ein del bøsseberarar, som kan medføre lågare deltaking og meir persontransport. Usikkerheit knytt til rekruttering av bøsseberarar eksisterte likevel òg i dei tidlegare kommunane.

Innsamlingspunkta kan i liten grad bemannast av kommunalt tilsette innanfor gjeldande ramme, og det er behov for frivillige som bemannar desse punkta, eventuelt i samarbeid med politisk nivå. Frivillige treng opplæring, og ein må vise særleg varsemd knytt til transport av kontantar. Sistnemnde risiko er i liten grad tydeleg vurdert i TV-aksjonssystemet, og i det minste må politiet informerast om når transportane finn stad, som tidlegare. Ein bør vurdere om ein i det heile kan pålegge frivillige eller kommunalt tilsette å transportere større mengder kontantar i usikra bilar.

Ein bør legge til grunn at lokalt engasjement må vere til stades for at kommunen kan følgje opp TV-aksjonen.

Kart- og rodeoversikt er tilgjengeleg i Nordhordlandskart for Holsnøy/Flatøy, og ein bør sikre at rodeoversikta for resten av kommunen er godt tilgjengeleg for innsamlingspunkta og sikra for framtidige TV-aksjonar. I første

rekke vil ein måtte basere seg på at rodekarta ikkje er tilgjengeleg etter ein heilskapleg og felles mal. Dette vil krevje ein viss kunnskap knytt til TV-aksjonens bakgrunn i dei ulike delane av Alver, noko som kommunen må bidra med.

Ein kan legge opp til at kommunen ikkje har behov for å setje ned ein ny komite kvart år, men at ein deltek så lenge det er aktuelt og tenleg. Kommunebidraget må likevel definerast i eiga handsaming.

Det ligg i saka ein grunnleggande aksept for at ikkje alle hustandar er sikra besøk av ein bøsseberar. Dei praktiske erfaringane frå 2021 var gode, sjølv om det totale innsamlingsnivået var lågare enn tidlegare, der ein i staden for tradisjonell bøssebering la til rette for eit visst tal fysiske punkt for kontantbidrag.

Kommunedirektørens tilråding;

Kommunedirektøren tilrår alternativ 1 under, med eit tal fysiske bøssepunkt for kontantbidrag. I dette alternativet vil ein ikkje gå for ein større tradisjonell bøsseaksjon. Etablering av ny organisering av bøsseaksjon for Alver vil krevje ressursar utover ramme, og utviklinga av kontantbruk i samfunnet tilseier at tradisjonell bøssebering gradvis vil få ei mindre rolle.

Om ein vel alternativ 2, vil dette medføre behov for auka prosjektersursar utover dagens budsjettamme. Alternativet vil innebere færre innsamlingspunkt enn tidlegare. Ein må komme tilbake med ei nærmare vurdering av kostnader, men ein tidleg berekning vil ligge på kring eit halvt årsverk.

	Alternativ 1	Alternativ 2
Etablering av komite		
Fremjing og promotering av TV-aksjonen		
Avhengigheit av lag og organisasjonar		
Gjennomføring innafor gjeldande ramme		
Opning for lokalt bøsse-initiativ		
Gjennomføring av full bøsseaksjon		

Rammeverk og mandat for TV-aksjonar i Alver

Forskjellane i alternativ 2 er markert med parentes

Alternativ 1

Kommunen etablerer innsamlingskomité knytt til TV-aksjonar. Komiteen inkluderer frivillige engasjerte organisasjonar, politisk nivå og avgrensa administrative funksjonar. Komiteen har i første rekke ei førebuande rolle.

Kommunen promoterer TV-aksjonen aktivt, fremjar digitale innsamlingsløysingar og legg til rette for eit mindre

tal fysiske plassar der innbyggjarar kan gi kontantbidrag i tilknytning til aksjonsperioden.

Kommunens oppfølging av TV-aksjonen er avhengig av engasjementet blant lokal frivilligheit.

Kommunen legg til rette for lokale der det trengs, og sikrar kommunikasjon og promotering mellom anna på sosiale medium.

Kommunen og komiteen i samråd må sikre at innsatsnivået kan handterast innafor gjeldande budsjettamme.

Dersom organisasjonar ønskjer sjølv å organisere lokale innsamlingspunkt, kan komiteen vurdere korleis ein kan støtte dette.

Ein må til ein kvar tid vurdere tryggleik til frivillige og tilsette, mellom anna med omsyn til kontanttransportar.

Alver formannskap handsamar eventuelt kommunebidrag i forkant av kvar TV-aksjon.

Alternativ 2

Kommunen etablerer innsamlingskomité knytt til TV-aksjonar. Komiteen inkluderer frivillige engasjerte organisasjonar, politisk nivå og avgrensa administrative funksjonar. Komiteen har i første rekke ei førebuande rolle.

Kommunen promoterer TV-aksjonen aktivt, fremjar digitale innsamlingsløysingar og legg til rette for fysisk bøssebæring. Kommunen og komiteen evaluerer behovet for fysisk bøssebæring etter slik kontantdelen av innsamlinga utviklar seg **(forskjell)**

Kommunen legg i utgangspunktet til rette for eit mindre tal innsamlingspunkt i Alver. Innsamlingskomiteen kan vurdere og endre desse etter erkjent behov. **(forskjell)**

Innsamlingspunktta må i første rekke bemannast av frivillige organisasjonar, eventuelt i samarbeid med politisk nivå. **(forskjell)**

Dersom organisasjonar ønskjer sjølv å organisere lokale innsamlingspunkt, kan komiteen vurdere dette. **(forskjell)**

Kommunens oppfølging av TV-aksjonen er avhengig av engasjementet blant lokal frivilligheit.

Kommunen legg til rette for lokale der det trengs, og sikrar kommunikasjon og promotering mellom anna på sosiale medium.

Kommunen og komiteen i samråd må sikre at innsatsnivået kan handterast innafor gjeldande budsjettamme.

Ein må til ein kvar tid vurdere tryggleik til frivillige og tilsette, mellom anna med omsyn til kontanttransportar.

Alver formannskap handsamar eventuelt kommunebidrag i forkant av kvar TV-aksjon.